

30 Haziran 2013 SMMM Yeterlilik Sınavı
Finansal Tablolar Analizi Sınavı

Soru 1) ABC Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin 2011 ve 2012 dönemine ait gelir tablosu aşağıdaki gibidir.

ABC Sanayi ve Ticaret A.Ş. Gelir Tablosu	2011	2012	Artış (veya Azalış)	
			Fark (+,-)TL	Yüzde (+,-)%
Brüt Satışlar	1,400,000	2,600,000		
Satış İndirimleri (-)	70,000	60,000		
Net Satışlar	1,330,000	2,540,000		
Satışların Maliyeti (-)	800,000	1,570,000		
Brüt Satış Karı veya Zararı	530,000	970,000		
Faaliyet Giderleri (-)	220,000	380,000		
Faaliyet Karı veya Zararı	310,000	590,000		
Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar	15,000	30,000		
Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar (-)	10,000	20,000		
Finansman Giderleri (-)	220,000	500,000		
Olağan Kar/ Zarar	95,000	100,000		
Olağan Dışı Gelir ve Karlar	5,000	7,000		
Olağan Dışı Gider ve Zararlar (-)	15,000	4,000		
Dönem Karı veya Zararı	85,000	103,000		
Dönem Karından Vergi ve Yasal Yük. Karşılığı (-)	35,000	47,000		
Dönem Net Karı veya Zararı	50,000	56,000		

İSTENİLENLER:

ABC San. Ve Tic. A.Ş.'nin 2011 ve 2012 dönemlerine ilişkin gelir tabloları hesaplarına ait artış ve azalışlar, TL ve yüzde (%) olarak hesaplayınız, **mukayeseli (karşılaştırmalı) tablolar tekniği** yardımı ile **analiz ediniz** ve ulaştığınız sonuçları **yorumlayınız**. (40 puan)

Soru 2) ABC Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin 31/12/2012 tarihli Bilançosundan alınan bazı hesaplara ilişkin tutarlar aşağıdaki gibidir:

Dönen Varlıklar	1,500,000
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	1,650,000
Alacaklar	550,000
Stoklar	300,000
Öz Kaynaklar	450,000

İSTENİLENLER:

ABC San. Ve Tic. A.Ş.'nin 2012 yılına ilişkin olarak, aşağıdaki oran ve süreleri hesaplayınız. Sektör ortalamalarını da dikkate alarak analiz ediniz ve ulaştığınız sonuçları yorumlayınız. (Hesaplamalarınızda, yukarıda verilen alacakları, stokları ve özkaynakları ortalama olarak dikkate alınız.) (25 puan)

	Sektör Ortalaması
Stok Devir Hızı Oranı	4
Ortalama Stokta Kalma Süresi	90 Gün
Alacak Devir Hızı Oranı	5
Ortalama Tahsilat Süresi	72 Gün
Ortalama Etkinlik Süresi	162 Gün
Öz sermaye (Özkaynak) Devir Hızı Oranı	4

Soru 3) Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğinde öngörülen Gelir Tablosu Düzenleme İlkelerinden 5 tanesini yazınız? (20 puan)

Soru 4) Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğinde öngörülen, “Fon Akım Tablosu”, Nakit Akım Tablosu” ve “Net (Çalışma) Sermayesindeki Değişim Tablosu Kavramlarını Tanımlayınız, Her bir tablo itibariyle fon kavramının neleri kapsadığını yazınız? (15 Puan)

Cevap 1)

	2011	2012	Artış (veya Azalış)	
			Fark (+,-)TL	Yüzde (+,-)%
Brüt Satışlar	1,400,000	2,600,000	1,200,000	86
Satış İndirimleri (-)	70,000	60,000	-10,000	-14
Net Satışlar	1,330,000	2,540,000	1,210,000	91
Satışların Maliyeti (-)	800,000	1,570,000	770,000	96
Brüt Satış Karı veya Zararı	530,000	970,000	440,000	83
Faaliyet Giderleri (-)	220,000	380,000	160,000	73
Faaliyet Karı veya Zararı	310,000	590,000	280,000	90
Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar	15,000	30,000	15,000	100
Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar (-)	10,000	20,000	10,000	100
Finansman Giderleri (-)	220,000	500,000	280,000	127
Olağan Kar/ Zarar	95,000	100,000	5,000	5
Olağan Dışı Gelir ve Karlar	5,000	7,000	2,000	40
Olağan Dışı Gider ve Zararlar (-)	15,000	4,000	-11,000	-73
Dönem Karı veya Zararı	85,000	103,000	18,000	21
Dönem Karından Vergi ve Yasal Yük. Karşılığı (-)	35,000	47,000	12,000	34
Dönem Net Karı veya Zararı	50,000	56,000	6,000	12

ABC Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin 2011, 2012 Yılları Gelir tablosu, mukayeseli tablo analiz tekniğine göre analiz edildiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

İşletmenin brüt satış karlılığı 440.000 TL %83 Artış gösterirken. Faaliyet karlılığı 280.000 TL % 90, olağan karlılığı 5.000 TL %5, dönem karlılığı 18.000 TL %21, dönem net karlılığı 6.000 TL % 12 artış göstermiştir.

Brüt Satışlar 1.200.000 TL %86 artmış, Satış İndirimleri 10.000 TL %14 azalmıştır. Satış indirimlerinin azalması ve önemsiz düzeyde olması işletme için olumludur.

Net Satışlar 1.210.000 TL %91 artarken Satışların Maliyeti 770.000 TL %96 oranında artmıştır. Satışların Maliyetinin Net Satışlardan biraz daha hızlı artmış olması dikkat çekicidir. İşletme Maliyetlerdeki artışı yeterince satış fiyatlarına yansıtmamış olabilir. Bu durum böyle devam ederse zamanla brüt satış zararı ile karşılaşılabilir.

Faaliyet Giderleri 160.000 TL %72 artmıştır. Faaliyet giderlerinin nelerden oluştuğu bilinmemekle beraber faaliyet giderlerinin önemsenmiş olması 2012 deki satışların artmasına neden olmuş olabilir. Gelecekte de özellikle Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri, Arge giderleri önemsenirse satışlar artabilir. Genel Yönetim Giderleri içinde uygun gider bütçesi ayrılırsa müşteri memnuniyeti açısından faydalı olur.

Faaliyet Karı 280.000 TL %90 artmıştır. İşletmenin Ana Faaliyet Karlılığındaki artış satışların 2011 yılına göre önemli düzeyde artışından kaynaklanmaktadır.

Faaliyet Karlılığı 2012 yılında 2011 yılına göre 280.000 TL %90 artarken Olağan Karlılığın 5.000 TL % 5 artmış olması dikkat çekicidir.

İşletme 2011 ve 2012 yılında yan faaliyetlerini iyi yönetememiştir. Diğer Faaliyetlerinden elde ettiği gelir ve karlar diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararları, finansman giderlerini karşılayamamıştır. Finansman Giderleri 2011 ve 2012 yıllarında önemli büyüklükte olup, finansman giderleri 2012 yılında 2011 yılına göre de 280.000 TL %27 artış göstermiştir. İşletme gelecek yılda finansman politikasını gözden geçirmelidir. Süreklilik arz eden yan faaliyetlerini iyi yönetmelidir.

Olağan Dışı Gelir ve Karlar 2.000 TL %40 artarken, Olağan Dışı Gider ve Zararlar 11.000 TL %73 azalmıştır. Olağandışı gelir ve karlar 2012 yılında 2011 yılına göre olumlu gelişmiştir.

Tüm Faaliyetleri sonuçlarını içine alan Dönem Karı 18.000 TL %21 artmış olup, yan faaliyetlerin kötü yönetimi ile yüksek finansman maliyeti ile Dönem karlılığındaki artış Faaliyet Karındaki artışın çok altında kalmıştır.

Dönem Karı Vergi ve Yasal Yükümlülük Karşılıkları 12.000 TL %34 artarken, Dönem Net Karlılığı 6.000 TL %12 artmıştır.

Sonuç Olarak işletmenin 2012 yılı 2011 yılına göre daha başarılı bir yıl olmuştur. Satış hacmi önemli düzeyde artmıştır. Ancak maliyetler satışlardan biraz daha hızlı artmıştır. 2013 yılında maliyetlerdeki artışın nedenleri araştırılmalı kaliteden ödün vermeden maliyetler düşürülmeye çalışılmalı bu başarılamıyorsa maliyetlerdeki artış satış fiyatlarına yansıtılmalıdır.

İşletme Yan faaliyetlerini iyi yönetmeli finansman giderlerini karşılayacak düzeyde Vergi Öncesi Karı hedeflemelidir

Cevap 2)

Stok Devir Hızı =	Satışların Maliyeti / Ortalama Stoklar	1.570.000/300.000	5,23
Ortalama Stokta Kalma Süresi	360 / Stok Devir Hızı	69 Gün	
Alacak Devir Hızı=	Net Kredili Satışlar (Net Satışlar)/ Ortalama Ticari Alacaklar	2.540.000/550.000	4,62
Ortalama Tahsilat Süresi=	360/ Alacak Devir Hızı	78 Gün	
Ortalama Etkinlik Süresi=	Ortalama Stokta Kalma Süresi + Ortalama Tahsilat Süresi	147 Gün	
Özsermaye (Özkaynak) Devir Hızı=	Net Satışlar / Ortalama Özkaynaklar	2.540.000/450.000	5,64

	Sektör Ortalaması	İşletmenin Oranları
Stok Devir Hızı Oranı	4	5,23
Ortalama Stokta Kalma Süresi	90 Gün	69 Gün
Alacak Devir Hızı Oranı	5	4,62
Ortalama Tahsilat Süresi	72 Gün	78 Gün
Ortalama Etkinlik Süresi	162 Gün	147 Gün
Öz sermaye (Özkaynak) Devir Hızı Oranı	4	5,64

Stok Devir hızı: Sektör Stoklarını yılda 4 kez ortalama 90 günde bir yenileyebilirken işletme Stoklarını yılda 5,23 kez ortalama 69 günde bir yenileyebilmektedir. İşletme sektöre göre stoklarını daha hızlı satışa dönüştürmektedir.

Alacak Devir Hızı Sektör alacaklarını yılda 5 kez 72 günde bir tahsil ederken işletme alacaklarını yılda 4,62 kez ortalama 78 günde bir tahsil etmektedir. Alacakların Tahsil Hızında sektörün biraz gerisindedir. Ancak işletme sektöre göre Tahsilat politikasını esneterek kredili satışlara yönelmiş olabilir. Kredili satış politikasını esnetmesi Stokların sektörden daha hızlı satış kabiliyetine sahip olmasına neden olmuş olabilir. Kredili satış politikasını esnetmesi olumludur. Alacaklarını senetli alacaklara dayandırırca çok fazla tahsilat sıkıntısı da yaşamaz.

Ortalama Etkinlik Süresi Sektörün Stoklarını satması alacak yaratması alacakları tahsil edip yeniden stok alması ortalama 162 gün iken İşletmede bu oran 147 gün dür. İşletme Sektöre göre stoklarını ve alacaklarını daha etkin faaliyet döngüsünde kullanmaktadır.

Öz Kaynak Devir Hızı Sektör mevcut Öz Kaynaklarını ortalama 4,64 kez yenileyebilecek satış hacmine sahipken işletme mevcut özkaynaklarını yılda 5,64 kez yenileyebilecek satış hacmine sahiptir.

Cevap 3)

- 1) Gelir tablosu düzenlenirken, gerçekleşmemiş satışlar, gelir ve karlar, gerçekleşmiş gibi veya gerçekleşenler gerçek tutarından fazla veya az gösterilmez. Belli bir dönem veya dönemlerin gerçeğe uygun faaliyet sonuçlarını göstermek için, dönem veya dönemlerin başında veya sonunda doğru hesap kesimi işlemleri yapılır.
- 2) Belli bir dönemin satışları ve gelirleri bunları elde etmek için yapılan satışların maliyeti ve giderleri ile karşılaştırılır. Belli bir dönem veya dönemlerin başında ve sonunda maliyet ve giderleri gerçeğe uygun olarak gösterebilmek için stoklarda, alacak ve borçlarda doğru hesap kesimi işlemleri yapılır.
- 3) Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar ile özel tükenmeye tabi varlıklar için uygun amortisman ve tükenme payı ayrılır.
- 4) Maliyetler; maddi duran varlıklar, stoklar, bakım ve onarım ve diğer gider grupları arasında uygun bir şekilde dağıtılır. Bunlardan direkt olanları doğrudan doğruya, birden fazla maliyeti ilgilendirenleri zaman ve kullanma faktörü dikkate alınarak tahakkuk ettirilip dağıtılır.
- 5) Arızı ve olağanüstü niteliğe sahip kar ve zararlar meydana geldikleri dönemde tahakkuk ettirilir, fakat normal faaliyet sonuçlarından ayrı olarak gösterilir.

Cevap 4)

Fon Akım Tablosu: Gelir Tablosu, Bilanço ve dipnotlarda yer alan bilgilere dayanılarak oluşturulan ve işletmenin belli bir hesap döneminde sağladığı fonları ve bunların kullanım yerlerini gösteren bir tablodur.

Fon akım tablosu işletmenin finansal faaliyetlerini fonların elde edildikleri kaynaklar ve kullanıldıkları yerler bakımından gösterir ve bir işletmenin finanslıma ve yatırım faaliyetleri ile dönem içi finansal durum değişikliklerini kapsayan bilgilerin bilgi kullanıcılarına sunulması amacıyla düzenlenir.

Genel kural olarak aktif azalışları ile pasif artışları fon kaynağı yaratırken aktif artışları ile pasif azalışları da fon kullanımına neden olur.

Nakit Akım Tablosu: Nakit akım tablosu, bir faaliyet dönemi içinde işletmede oluşan nakit akımını, bir başka ifade ile işletmenin nakit giriş ve çıkışlarını kaynakları ve kullanım yerleri itibarıyla gösteren tablodur.

Nakit akım tablosu işletmedeki para akışını özetleyerek hem geçmişin finansman politikasının değerlendirilmesinde, hem de geleceğe yönelik nakit planlamasının yapılmasında gerek yönetime gerekse diğer ilgili taraflara önemli bilgiler sunar.

Finansal tablolardan yalnızca nakit akış tablosu NAKİT ESASINA göre düzenlenmektedir. Finansal kararlar açısından önemli bilgiler içermektedir. Nakit akış tablosu dışındaki finansal tablolar “TAHAKKUK ESANIA” göre düzenlenmiş oldukları için işletmenin nakit akışları hakkında bilgi taşımazlar.

Net Çalışma Sermayesi Değişim Tablosu: Net çalışma sermayesinde değişim tablosu bir hesap dönemi içinde NÇS nin kaynaklarını ve kullanım yerlerini de göstermek suretiyle NÇS deki artış veya azalışları ortaya koyan tablodur.

Tablo, ilgili dönemde net çalışma sermayesindeki değişiklik ve bu değişikliğin nedenlerini gösteren iki bölümden oluşur.

Tablonun ilk bölümünde hesap döneminde dönen varlıklar ve kısa vadeli yabancı kaynaklardaki artış veya azalışlar ayrıntılı bir şekilde gösterilerek net çalışma sermayesindeki değişiklik hesaplanır.

Tablonun ikinci bölümünde NÇS deki değişikliğin nedenleri fon kaynakları ve fon kullanımları şeklinde açıklanır.

FON AKIŞ TABLOLARINDA KULLANILAN FON KAVRAMI

- a) Tüm finansal araçlar anlamında veya
- b) Net işletme (Çalışma) Sermayesi anlamında ya da
- c) Para ve para benzeri anlamında kullanılmaktadır.

Fon, tüm finansal araçlar anlamında kabul edilerek bir tablo düzenleniyorsa bu durumda hazırlanan tablo FON AKIŞ TABLOSU olarak isimlendirilir.

Fon, net işletme sermayesi (net çalışma sermayesi) şeklinde kabul edilerek bir tablo düzenleniyorsa bu durumda hazırlanan tablo “ NET İŞLETME (çalışma) SERMAYESİNDEKİ DEĞİŞİM Tablosu olarak isimlendirilir.

Fon, para ve para benzerleri anlamında kabul edilerek bir tablo düzenleniyorsa bu durumda hazırlanan tablo “ NAKİT AKIŞ TABLOSU” olarak isimlendirilir.